73 lata temu, 1 sierpnia 1944 roku, na rozkaz Komendanta Głównego AK gen. Tadeusza Komorowskiego "Bora" w Warszawie wybuchło powstanie.
Przez 63 dni powstańcy prowadzili z wojskami niemieckimi heroiczną i osamotnioną walkę, której celem była niepodległa Polska, wolna od niemieckiej okupacji i dominacji sowieckiej.

Pomyślmy w godzinie "W" o tych kamieniach
przez Boga rzucanych na szaniec.
Zatrzymajmy się i w serdecznej modlitwie polećmy Bogu Bohaterów,
którzy szli z "Warszawianką", Marszem Mokotowa na ustach, wierząc,
że kto przeżyje-wolnym będzie, kto umiera-wolny już"

Powstanie Warszawskie było największą akcją zbrojną podziemia w okupowanej przez Niemców Europie. Planowane na kilka dni, trwało ponad dwa miesiące. Jego militarnym celem było wyzwolenie stolicy spod niezwykle brutalnej niemieckiej okupacji, pod którą znajdowała się od września 1939 r. Dowództwo Armii Krajowej zakładało, że Armii Czerwonej zależeć będzie ze względów strategicznych na szybkim zajęciu Warszawy. Przewidywano, że kilkudniowe walki zostaną zakończone przed wejściem do miasta sił sowieckich. Oczekiwano również pomocy ze strony aliantów. Opanowanie miasta przez AK przed nadejściem Sowietów i wystąpienie w roli gospodarza przez władze Polskiego Państwa Podziemnego w imieniu rządu polskiego na uchodźstwie miało być atutem w walce o niezależność wobec ZSRR. Liczono na to, że ujawnienie się w Warszawie władz cywilnych związanych z Delegaturą Rządu na Kraj będzie szczególnie istotne w związku z powołaniem przez komunistów PKWN.

Kilka faktów na temat Powstania Warszawskiego:

1. Na wieść o wybuchu powstania Hitler wydał ustny rozkaz zrównania Warszawy z ziemią i wymordowania wszystkich jej mieszkańców. Według relacji rozkaz ów brzmiał: „każdego mieszkańca należy zabić, nie wolno brać żadnych jeńców. Warszawa ma być zrównana z ziemią i w ten sposób ma być stworzony zastraszający przykład dla całej Europy”.
2. Niemcy rozstrzeliwali nie tylko ludność cywilną i jeńców, ale także rannych oraz personel szpitalny. Zdarzyły się również przypadki rozstrzeliwania grabarzy.
3. W Powstaniu Warszawskim po stronie Polskiej walczyli ramię w ramię bogaci i biedni, lewica i prawica, profesorowie i studenci, księża, urzędnicy, artyści, robotnicy oraz przestępcy. Według niektórych źródeł najmłodszy powstaniec miał 8 lat, najstarszy natomiast 90. W skład

regularnych oddziałów wchodziło 550 dzieci (chłopcy w wieku od 10 do 18 lat).
4. Konsekwencją dwumiesięcznych walk była, po stronie polskiej, śmierć 18 tys. żołnierzy Armii Krajowej, 3,5 tys. „kościuszkowców" oraz 5 tys. żołnierzy Armii Wojska Polskiego. Największe straty poniosła jednak ludność cywilna – według szacunków w trakcie trwających 63 dni walk śmierć poniosło 120-150 tys. osób. Straty po stronie niemieckiej są trudne do oszacowania – dane o liczbie zabitych żołnierzy niemieckich wahają się pomiędzy 1,5 tys., a 10 tys.
5. Kilka dni po upadku powstania, 12 października 1944, Heinrich Himmler takimi słowami skonkretyzował zamiary całkowitego zniszczenia Warszawy: „to miasto ma całkowicie zniknąć z powierzchni ziemi i służyć jedynie jako punkt przeładunkowy dla transportu Wehrmachtu. Nie powinien pozostać kamień na kamieniu. Wszystkie budynki należy zburzyć aż do fundamentów. Pozostaną tylko urządzenia techniczne i budynki kolei żelaznej".

Źródło: www.gosc.pl, www.telewizjarepublika.pl